

**CAPITOLUL IV
UTILIZAREA TERENURILOR**

IV.1. Stare și tendințe

IV.1.1. Repartiția terenurilor pe categorii de acoperire/utilizare

Tabelul nr. IV.1.1.1

- hectare -

Dolj	Total exploatații agricole	Exploatații agricole fără personalitate juridică	Exploatații agricole cu personalitate juridică
A	1	2	3
Suprafața totală a exploatații agricole	545169,03	345423,62	199745,41
• Suprafața agricolă utilizată	514775,23	320781,94	193993,29
➤ Teren arabil	456645,69	293466,08	163179,61
➤ Grădini familiale	5062,24	5062,24	-
➤ Pășuni și fânețe naturale	40466,80	10747,60	29719,20
• Culturi permanente	12600,50	11506,02	1094,48
• Suprafața agricolă neutilizată	10095,60	6844,00	3251,60
• Suprafața împădurită	8952,97	8141,35	811,62
din care:			
➤ crânguri în sistem de rotație pe termen scurt	0,30	0,30	-
• Suprafețe ocupate cu clădiri, curți, drumuri, cariere etc	11102,95	9654,67	1448,28
• Heleștee, iazuri, bălți	242,28	1,66	240,62

Tabelul nr. IV.1.1.2. Exploatații agricole și suprafața cultivată pe categorii de folosință a suprafeței agricole utilizate

Dolj	Total	
	Exploatații agricole (număr)	Suprafața cultivată (hectare)
A	1	2
Total teren arabil	99812	456645,69
➤ Cerele pentru boabe ¹	82576	299031,20
➤ Plante leguminoase pentru boabe ¹	1011	1369,97
➤ Plante industriale	9407	64774,32
➤ Cartofi ¹	2063	375,24
➤ Sfeclă de zahăr ¹	55	9,10
➤ Rădăcinoase și vărzoase pentru nutreț ²	40	14,26
➤ Legume, pepeni și căpșuni ¹	10666	4701,57
➤ Flori și plante ornamentale ²	37	8,10
➤ Plante de nutreț recoltate verzi ²	10099	9703,95
➤ Plante pentru producerea de semințe și seminceri pentru comercializare	29	3,36
➤ Alte culturi în teren arabil	319	276,98
➤ Teren arabil în repaus	27026	76377,64
Grădini familiale	84148	5062,24
Pășuni și fânețe	16955	40466,80
Total culturi permanente	70860	12600,50

¹ Sunt incluse și suprafețele utilizate pentru producția de sămânță.

² Nu sunt incluse și suprafețele utilizate pentru producția de sămânță.

Dolj	Total	
	Exploatații agricole (număr)	Suprafața cultivată (hectare)
A	1	2
➤ Plantații pomicole	2894	1475,59
➤ Arbuști fructiferi	169	18,16
➤ Plantații viticole	69794	10754,55
➤ Pepiniere	63	337,49
➤ Alte culturi permanente	44	14,71
Total suprafață agricolă utilizată	-	514775,23

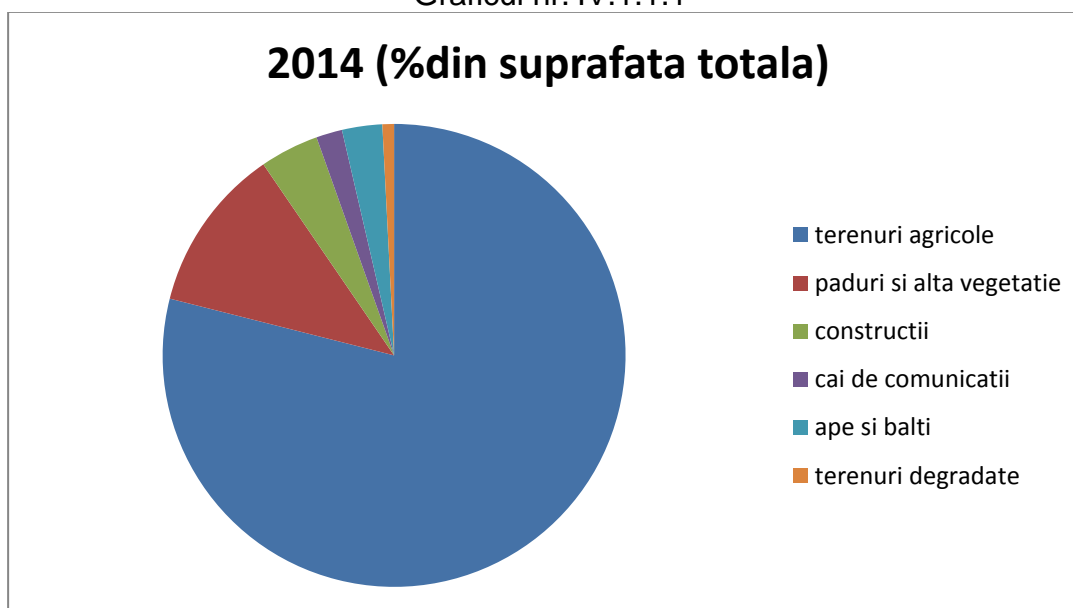
Repartiția terenurilor pe categorii de acoperire/utilizare, în anul 2014

Tabelul nr. IV.1.1.3

Categorია de acoperire/utilizare	Suprafața	
	ha	%
Terenuri agricole, din care	585136	78.92
Teren arabil	488556	65.89
Pășuni	71357	9.62
Fânețe	2951	0.39
Vii și pepiniere viticole	17332	2.33
Livezi și pepiniere pomicole	7908	1.06
Păduri și altă vegetație forestieră, din care:	85308	11.50
Păduri	85308	11.50
Ape și bălți	20886	2.81
Construcții	30510	4.11
Căi de comunicații și căi ferate	13536	1.82
Terenuri degradate și neproductive	6026	0.81
TOTAL	741402	100

Acoperirea/utilizarea terenurilor, in anul 2014 (%din suprafata totala)

Graficul nr. IV.1.1.1

Surse de informații:

- INS: Baza de date TEMPO-Online, domeniul Agricultură, matricea - AGR101A - Suprafata fondului funciar dupa modul de folosință - <https://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=AGR101A>
- Publicația Anuarul Statistic al României, domeniul Agricultură și Silvicultură - http://www.insse.ro/cms/files/Anuar%20statistic/14/14%20Agricultura%20si%20silvicultura_ro.pdf

IV.1.2. Tendințe privind schimbarea destinației utilizării terenurilor

Calitatea mediului și biodiversitatea sunt supuse presiunii din perspectiva procesului natural și a activităților economice. Există o nevoie stringentă de a îmbunătăți condițiile de mediu și de a promova practici durabile în agricultură și în economie, în general. Terenurile cu înalta valoare naturală a căror suprafață reprezintă aproximativ 16% din totalul terenurilor agricole și silvice sunt un factor important pentru biodiversitate.

Creșterea suprafeței împădurite constituie o nevoie prioritară, aceasta contribuind la procesul de adaptare la schimbările climatice și la reducerea emisiilor de GES. Se estimează că suprafețe semnificative de teren agricol sunt afectate de diverse fenomene de degradare a solului, fiind potrivite pentru împădurire. Există o corelare puternică între nevoia de promovare a biodiversității și împăduririi și nevoia de formare și consultanță la nivel local pentru a promova bunele practici în agricultură și silvicultură cu privire la peisaj și managementul ecosistemelor. Aceste concepte sunt relativ noi în România, dar există potențial pentru ca aceste idei să fie consolidate în cultura fermierilor și silvicultorilor.

Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Conservarea biodiversității reprezintă un obiectiv important al strategiei de dezvoltare rurală pentru perioada 2014-2020. Biodiversitatea în România, ca și la nivel global, este amenințată de o serie de factori precum intensivizarea agriculturii, abandonul practicilor agricole extensive, schimbările climatice, poluarea, extinderea spațiului locuit, etc. Pentru contracararea acestor amenințări România va implementa măsuri de conservare a biodiversității pe terenuri agricole și forestiere, de menținere a practicilor agricole tradiționale, extensive, bazate pe o utilizare redusă a inputurilor, de stimulare în vederea continuării activităților agricole în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, de sprijinire a agriculturii ecologice, precum și de conservare a diversității genetice. Suprafețe extinse de terenuri agricole sunt afectate de constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice, care se manifestă prin condiții climatice, condiții specifice ale terenului și solului mai puțin favorabile. Din acest motiv productivitatea agricolă este limitată, iar aceste zone sunt amenințate de fenomenul de abandon, fenomen care poate afecta atât biodiversitatea cât și viabilitatea acestor zone.

IV.2. Impactul schimbării utilizării terenurilor asupra mediului

IV.2.1. Impactul schimbării utilizării terenurilor asupra terenurilor agricole

Nu deținem informații pentru județul Dolj

IV.2.2. Impactul schimbării utilizării terenurilor asupra habitatelor

Fragmentarea arealelor naturale și semi-naturale

Modul de utilizare a terenurilor s-a schimbat substanțial în ultimul secol, determinând astfel creșterea gradului de fragmentare a peisajelor naturale și semi-naturale. Principala cauză a fragmentării arealelor naturale și semi-naturale este reprezentată de *conversia terenurilor* în scopul extinderii urbane, dezvoltării infrastructurii de transport, dezvoltării industriale, agricole, turistice.

Nu deținem informații pentru județul Dolj

IV.3. Factorii determinanți ai schimbării utilizării terenurilor

IV.3.1. Modificarea densității populației

Populație: Evoluția istorică și transformările sociale și economice pe care societatea românească le-a cunoscut, în ultimele decenii, au determinat și modul în care a evoluat populația județului și structurile ei specifice. Din totalul populației - 53,6 % trăiește în mediul urban și 46,4 % este stabilită la sate. Densitatea populației - în scădere - este de 96,0 locuitori/kmp. În prezent, în componența județului sunt incluse trei municipii: Craiova - reședința Doljului (308546 locuitori), Băilești (20374locuitori) și Calafat (18977locuitori); patru orașe: Bechet (3.945 locuitori), Dăbuleni (12550locuitori); Filiași (18629locuitori), Segarcea (8163 locuitori), 104 comune, precum și 378 sate.

Tabelul nr. IV.3.1.1. Populația după domiciliu pe medii și sexe la 1 iulie
-persoane-

A	Total	Urban	Rural	Masculin	Feminin
	1	2	3	4	5
1992	771607	379440	392167	378515	393092
1993	769506	382318	387188	377249	392257
1994	767791	384623	383168	376240	391551
1995	764828	385932	378896	374620	390208
1996	760989	386061	374928	372367	388622
1997	757365	386430	370935	370247	387118
1998	754938	386899	368039	368806	386132
1999	752275	386817	365458	367333	384942
2000	751338	386017	365321	366750	384588
2001	749445	404784	344661	365698	383747
2002	746817	385692	361125	364370	382447
2003	742976	385331	357645	362241	380735
2004	739243	402064	337179	360316	378927
2005	735635	401380	334255	358315	377320
2006	732744	401082	331662	356791	375953
2007	729383	399809	329574	354946	374437
2008	726474	398264	328210	353237	373237
2009	723514	397966	325548	351618	371896
2010	720073	397288	322785	349666	370407
2011	716398	395733	320665	347770	368628
2012	713129	392979	320150	346188	366941
2013	709727	391649	318078	344439	365288

Tabelul nr. IV.3.1.2. Primele 10 localități ale județului după numărul locuitorilor la 1 iulie

Nr. crt.	Localitatea	2009	2010	2011	2012	2013
A	B	1	2	3	4	5
1.	Municipiul Craiova	312234	312142	311340	309334	308546
2.	Municipiul Băilești	20833	20732	20633	20478	20374
3.	Municipiul Calafat	20004	19784	19518	19184	18977
4.	Orașul Filiași	19042	19014	18851	18728	18629
5.	Orașul Dăbuleni	13131	12970	12773	12658	12550
6.	Comuna Poiana Mare	11358	11239	11110	11039	10924
7.	Comuna Sadova	8670	8678	8663	8667	8656
8.	Orașul Segarcea	8337	8292	8256	8208	8163
9.	Comuna Moțăței	7727	7606	7509	7443	7399
10.	Comuna Daneți	6478	6348	6248	6169	6115

IV.3.2. Expansiunea urbană

Expansiunea urbana continuă și rapidă amenință echilibrul ecologic, social și economic al Europei, afirmă un nou raport al Agenției Europene de Mediu (AEM). Aceasta se produce atunci când rata conversiei de utilizare a teritoriului depășește rata de creștere a populației. Peste un sfert din teritoriul Uniunii Europene a fost deja urbanizat, menționează raportul. Europeanii trăiesc mai mult și tot mai multe persoane locuiesc singure, creând o cerere mai mare de spațiu locativ.

Dezvoltarea echilibrată pe teritoriul județului Dolj este întârziată din cauza unui număr de factori complecși care includ tendințele demografice, gradul de dezvoltare a afacerilor, structura ratei de ocupare, dotarea cu infrastructură educațională și de sănătate, nivelul de accesibilitate, dar și calitatea mediului. Toți acești factori acționează diferit în zonele rurale și urbane și afectează profund standardul de viață și nivelul dezvoltării umane în zonele rurale.

Ocuparea terenului prin infrastructura de transport

Coeziunea teritorială în Județul Dolj este afectată de accesibilitatea limitată a zonelor rurale, datorită dezvoltării deficitare a infrastructurii de transport, cu doar 7% din drumurile județene și comunale modernizate, un nivel mic de densitate a drumurilor publice la nivel de județ, și o densitate mică a rețelei de căi ferate.

IV.4. Prognoze și acțiuni întreprinse privind utilizarea terenurilor

Până în prezent au fost adoptate mai multe programe și strategii cu relevanță pentru activitatea de combatere a secetei, degradării terenurilor și deșertificării, dintre care cele mai importante sunt:

- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă
- Programul Național pentru Protecția Mediului
- Strategia Națională de Management a Riscului Producției de Inundații
- Programul Național de Reabilitare a Pășunilor
- Strategia de Dezvoltare a Silviculturii
- Programul Național de Dezvoltare Rurală
- Planul Național de Dezvoltare

Strategia și Planul Național în domeniul Schimbărilor Climatice (combatere și adaptare) se află în curs de actualizare. Începând din luna noiembrie 2007, agricultorii din România beneficiază de prevederile unui „Cod de Atitudini privind adaptarea tehnologiilor agricole la schimbările climatice”, elaborat în cadrul unui proiect UE la care participă și România.

Dezvoltarea capacității de evaluare a vulnerabilității presupune adaptarea metodologiei existente la noile tehnologii în domeniu cum sunt hărțile digitale la scară mare, integrarea cartării zonelor predispuse la secetă în cadastrul general, trasarea responsabilităților instituționale și accesibilizarea fondurilor disponibile la nivel european, național și regional.

Extinderea fenomenelor de secetă peste granițele administrative ale județelor presupune o cunoaștere a stării resurselor la scară regională. Pe această bază, mecanismul decizional poate avea eficiența și eficacitatea unor măsuri optime.